

A híres református kollégiumok közül csak kettőt, azt a kettőt említjük meg, amik lakóhelyünk vonzaskörzetében vannak.

Sárospatakon az iskolát 1531-ben Perényi Péter parancsára alapították. A Kollégium diákjaiból kerültek ki a szabadságharc legkeményebb irányítói. Az iskola továbbá híres volt a magas műveltségű tanáiról, és azok európai szintű tanításáról. Amikor I. Rákóczi György (1593-1648) erdélyi fejedelem lett, gondoskodott a kollégiumról. Ő maga a feljegyzések szerint 32-szer olvasta el a Bibliát. Öreg Bibliája ma is látható a budapesti Ráday Könyvtárban. Beleírta kedves ígését: „**Nem azé, aki akarja, sem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.**” (Róm 9,16) I. Rákóczi György törvényeket hozott létre, amelyek szabályozták az iskola életét. Lorántffy Zsuzsanna(1600 k.-1660) férje utolsó akaratának tekintette a kollégiummal való fokozott törődést. Patakra költözött, s felügyelte a várban és az iskolában folyó munkálatokat. Elhívta **Comenius Amos Jánost** (1592-1670), a híres magyar származású cseh - morva pedagógust, aki - saját szavaival élve - mindent vállalt „ennek a Rákóczi - Atheneumnak a jobbá tétele” érdekében. Lorántffy Zsuzsanna halála után nem volt, aki támogassa a kollégiumot ezért a létfeltételei romlottak. Még ma is, ha valaki Patakon (azaz Sárospatakon) a „nagyasszony” vagy „fejedelemasszony” kifejezést használja, akkor, az csak Lorántffy Zsuzsannát jelentheti.

A gimnázium híres diákjainak a neve a kollégium falán olvasható. Ezek közül csak egy párat idézünk: , Bethlen Miklós, Erdélyi János, Fáy András, Gárdonyi Géza, Képes Géza, Kossuth Lajos, Mészöly Dezső, Móricz Zsigmond, Rákóczi György, Szemere Bertalan, Szikszai Fabriciusz Balázs, Tompa Mihály

Debrecenben a reformáció nagy alakja **Méliusz Juhász Péter** (Horhi [Somogy megye, a törökök elpusztították], 1532. – Debrecen, 1572. december 25.). Író és prédikátor volt. Munkássága nyomán vált Debrecen a reformátusság központjává. Debrecent szokták nevezni „kálvinista Rómának” illetve „magyar Genfnek”. Méliusz humanista tudós-filológus felkészültséggel magyarázta a Bibliát.

A Debreceni Kollégium 1538-ban alapult. Diákjai voltak többek között: Ady Endre, Arany János, Balog Zoltán, Bay Zoltán, Csokonai Vitéz Mihály, Bölcskei Gusztáv, Fazekas Mihály, Kölcsey Ferenc, Móricz Zsigmond, Szabó Magda, a Tisza családból Tisza István, Tisza Kálmán és Tisza Lajos vagy az Irinyi családból Irinyi József és Irinyi János.

Most időben nagyot ugrunk. Alkotmányozó Zsinatra készült Kárpát-medence magyar reformátussága 2009. május 22-én Debrecenben, ahol **közös egyházalkotmány** elfogadásával kívánták szervezeti egységüket helyreállítani. A magyar reformátusság a reformáció korától kezdődően mindig több ország területén és több állam szervezeti keretei között élt, egyházjogi közösségben a Kárpát-medencében élő, a reformációhoz csatlakozott

nemzetiségekkel – fogalmaz a **Magyar Református Egyház** alkotmánytervezetének preambuluma. Az egység helyreállítása azért is megvalósítható, mivel a magyar reformátusság a kényszerű szétszakítottság ellenére folyamatosan megőrizte hitbeli és teológiai egységét, az összetartozást soha nem vonták kétségbe – áll a dokumentumban. A Magyar Református Egyház 2009. május 22-én Debrecenben elfogadta, majd 2013. június 28-án módosította alkotmányát.

Amíg a XVI. század az egyház szétszakadásáról szólt, a XX-XXI. század az ökumenizmuszszellemét hirdeti.

II. János Pál pápa Magyarországi -1991. augusztus 16-20 - látogatása során ezt mondta Debrecenben: Tudatában vagyok annak, hogy a múltban ez a találkozó nem jöhetett volna létre: a Magyarországra látogató pápa nem jött volna el ide, s Debrecen lakói nem tartották volna kíváncsinak jelenlétét. Azok a változások, amelyek e téren bekövetkeztek, különböző tényezőknek tulajdoníthatók – s ezek sokat mondanak a keresztény élet és tanúságtétel számára. A II. Vatikáni Zsinat (1962-65) említi azt a kötelességünket, hogy fürkészünk kell az „idők jeleit”, nevezetesen azokat az eseményeket, amelyek Istennek, a történelem Urának jelenlétéről és szándékairól szólnak hozzánk. E jelek fényében a zsinat világosan kijelentette, hogy „az összes keresztények közötti egység helyreállítására irányuló mozgalmat a Szentlélek ihleti”. Szívesen emlékezünk ezekre a gondolatokra és újra elolvashatjuk *uj.katolikus.hu* oldalon a *Magyar Katolikus Püspöki Konferencia* közlésében.

500 év elteltével 2016. október 31-é a svédországi Lundban (a középkortól kezdve egyházi központ) **Ferenc pápa** jelenlétében kezdődött meg ez a sajátos jubileumi esztendő. Ferenc pápa egy olasz újságnak nyilatkozta jelenlétének okát. Fontosnak tartja „a Krisztusban hívők egységének megvalósítását...továbbá...A történelmi protestáns egyházakkal összeköt bennünket a Szentháromságba, Jézus Krisztusba és a megváltásba vetett hit, valamint olyan értékek, mint a Szentírás, a Szentírásból táplálkozó kegyelmi élet, a hit, a remény és a szeretet.”

